

Bartosz Jastrzębski
Jerzy Jastrzębski

SAMOTNOŚĆ I WSPÓLNOTA

CZYLI SZTUKA ŻYCIA
W PÓŻNEJ STAROŻYTNOŚCI
(TEORIA I PRAKTYKA I–V WIEKU)

universitas

Książka niniejsza traktuje o zjawiskach i problemach epoki narodzin i początków chrześcijańskiej cywilizacji Zachodu. Był to bowiem czas niezmiernie ciekawy: chrystianizm istniał wtedy jeszcze w postaci płynnej, nieustalonej, zmieszanej, wielorakiej, szukającej dopiero form wyrazu, kształtującej rytuały, budującej instytucje – a równocześnie krzepnącej w nieustannych sporach, polemikach i dyskusjach ze swoim (większościowym) pogańskim otoczeniem. Zagadnień i wątków, które w związku z tym można rozważać, jest, rzecz jasna, bezlik. Przyjęliśmy jednak taką perspektywę badawczą, iż streszczają się one w kilku fundamentalnych pytaniach: jak żyć, by być szczęśliwym? By uniknąć pozornie (?) nieuchronnych cierpień? Jaką postawę zająć wobec trosk, nieszczęść i utrapień, których pełne jest przecież każde ludzkie istnienie? Czy można się od nich jakoś uwolnić lub nauczyć się je znosić? Dlatego to postanowiliśmy prześledzić główne idee manifestującego się w chrześcijańskich, pustynnych eremach i cenobiach „ducha czasu” – wyrażającego się w skrajnym ubóstwie, najsurowszych praktykach ascetycznych, podejmowanych gwoli całkowitego oddania się Bogu – z oglądem świata współczesnych im twórców pogańskich. Pytając starożytnych o „recepty” na dobre życie, narzuciły się nam następujące kwestie: jakie były, są lub mogą być relacje między jednostką a wspólnotą? Co jest pierwsze? Skoro przyjmujemy, że człowiek jest od początku ukierunkowany do bycia z innymi i dla innych, to dlaczego tak wielu decydowało się na życie samotnicze, na ucieczkę od ludzi, zerwanie nawet najściślejszych więzów przyjacielskich i rodzinnych? W imię czego? – lub Kogo? Jakie doświadczenia rekompensowały chrześcijańskim anachoretom i filozofom pogańskim wyrzucenie się ze wszystkiego i opuszczenie wszystkich, nawet dotąd bliskich i drogich? Czy jesteśmy w stanie takie przeżycia i motywy decyzji jakoś przywołać, mocą empatii i wyobraźni odtworzyć w sobie, zrozumieć, i w końcu opisać w sposób komunikatywny dla współczesnego człowieka?

z Wprowadzenia

Książka dostępna
także jako e-book

www.universitas.com.pl

ISBN 978-83-242-3841-5

9 788324 238415

49,00 zł z VAT